

DIRVA

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMAS DEMONSTRAVO PRIEŠ PALECKĮ

Sydnejaus lietuvių nuotaką Velykų rytą bent kiek sugadino rytinis laikraštis — "The Sun-Herald", pirmame puslapyje atspausdinęs J. Paleckio nuotrauką. Laikraštis pranešė, kad Paleckis iš Maskvos atskrido į Sydnę kaip sovietų delegacijos pirmininkas dalyvauti Canberroje vykstančioje tarpparlamentariškos unijos posėdyje. Laikraštis jį pristatė kaip "Top red".

Aktyvusis Sydnėjaus lietuviškasis jaunimas telefonais sutarė vykti į Canberą "pasveikinti" nekviestą jį "dėdę" iš Sovietų pavergtos Lietuvos. Vakare buvo pasigamintas didelis "sveikinimas" — plakatas, kuriame įrašyta:

"Palecki — what about the prosperity of the working man in your native Lithuania?"

Velykų antrą dieną, kaip sutarta, 6 val. trys jaunimo automobiliai iš Sydnėjaus išvyko į Canberą. 10 val. ryto automobiliai jau sukiniėjosi aplink Parlamento rūmus Canberroje, kuriuose turėjo įvykti minėtieji tarpparlamentarinės unijos posėdžiai. Canberroje sužinota, kad dar yra daug laiko, tad Lietuvių Klubas patalpose pasigaminta daugiau "sveikinimų": "Delegates, beware of those who want to bury you", "Stop the masquerade", Paleckis — Kremlin Mouthpiece", Soviet parliamentarians, Baltic exterminators", "Genuine delegates, why consort with red stooges?", "Paleckis — crowdpleaser, gravedigger's mind", "Paleckis — Lithuanian traitor — communist puppet".

Tokiais plakatais apsirūpinęs jaunimas susirinko tyliai demonstracijai prie Parlamento rūmų. Demonstrantus apspito įvairių laikraščių korespondentai. Jie rinko žinias apie Paleckio veiklą Lietuvoje, fotografavo plakatus ir demonstrantus. Maždaug po 4 val. tylios demonstracijos užsibagė rūmuose posėdis.

J. Paleckį iš Parlamento rūmų išeinant, ant laiptų, pasitiko lietuvaitės: "Labas ponas Palecki", "Labas tautiečiai" — plačiai nusišypsojęs atsakė Paleckis. "Ar tu esi lietuvis?" "Taip, esu lietuvis" — atsakė Paleckis. Tada: "Kur yra Lietuvos vėliava, ar tu jos gėdinies?" "Kodėl tu dėvi lietuvišką kaklaraistį?" (juostą), "Kada bus laisva Lietuva?" ir t.t. Paleckis pamatė, kad jaunimas pasirėngęs pulti — užpykęs parodė pirštą į smilkinį (durniai!). Tada jis iš jaunimo susilaukė ir aštresnių žodžių, nes jų tarpe buvo tokių, kurių giminės išstremti į Sibirą. Žurnalistai, tiek Sydnėjaus, tiek Melbourne laikraščių stebėjo ir fotografavo šį "pašnekėsį". Todėl Sydnėjaus laikraščiai šią lietuvių jaunimo demonstraciją gana plačiai aprašė. Apie tai pranešė visos Sydnėjaus radijo ir televizijos stotys.

The Sun įsidėjo nuotrauką kaip lietuviškasis

Dirvos korespondento pranešimas

jaunimas "šnekasi" su Paleckiu ir parašė apie demonstraciją. The Sun lietuviškąjį jaunimą pagiria už gerą laikyseną ir tvarkingą apsirėngimą.

Neklydo lietuviškasis jaunimas manydamas, kad demokratiame krašte galima demonstracija sugadino komunistiniam diktatoriui nuotaką. Trečiądienį (balandžio 13 d.) Sydnėjaus rytiniame laikraštyje Daily Telegraph radom stambią antraštę: "Protestai erzina raudonąjį svečią" ("Protest irks red visitor"). Paaškęs, kad J. Paleckis sovietų ambasadoje Canberroje įvykusioje spaudos konferencijoje apie prieš jį lietuvių jaunimo surengtą demonstraciją pasakė esąs nustebintas svečių priėmimu šiame krašte. Jis taip pat pasakė, kad tokie dalykai neatsitiktų Maskvoje. Tos dienos vedamajam Daily Telegraph panaudojo šį J. Paleckio pasakymą. Vedamajame pabrėžiama, kad tai yra geras pavyzdys pavaizduoti skirtumams tarp totalitarizmo ir demokratizmo.

McNamaros režimas

JAV GYNYBOS SEKRETORIUS YRA LABAI KONTRAVERSINĖ ASMENYBĖ. — VIENI LAIKO JĮ GENIJUM, KITI JAV KARINĖS GALIOS GRIOVIKU. — EGZAMINAS VIETNAME. — POLITIKAI TVARKO KARINĖS OPERACIJAS, IŠ ANKSTO PASMERKdami JAS NEPASISEKIMUI.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Kovo 2 d. Stuttgarter Zeitung korespondentas Washington'e Joachim Schwellen JAV Gynybos Sekretoriaus McNamaros spaudos konferencijoje pasiteiravo apie amerikiečių kariuomenės atitraukimo iš Europos galimybes. McNamara trenkė kumščiu į stalą: "I am sick and tired of hearing this implication" ir vokiečiai turėtų gerai žinoti, kad to nebus.

Ką vokiečiai žinojo tuo metu, o Amerikos visuomenė oficialiai patyrė tik po 36 dienų, buvo tai, kad iš Vokietijos prasidėjo gana didelis karių pasitraukimas. New York Times karinis specialistas Hanson Baldwin jau vasario 21 d. pranešė, kad JAV kariuomenė jaučia didelę apmokytų karių trūkumą, nes tie buvo išsiųsti į Vietnamą, o pačioje Amerikoje praktiškai liko tik naujokai be reikalingų apmokymų kadru. Dėlto iš Vokietijos buvo atitraukti daugiau patyrę kadrai, kad apmokytų naujokus pačioje Amerikoje ir iš dalies pakeistų tuos karinius Vietnamą, kuriems po metų tarnybos atėjo laikas grįžti namo. Prailginti tą tarnybą daugiau kaip vienu mėnesiu (iki 13 mėn.) ar pašaukti atsarginius prezi-

Nors trečiądienį, balandžio 13 d., Sydnėjaus rytinis Daily Telegraph pranešė apie Paleckio protestą dėl lietuvių jaunimo prieš jį surengtos demonstracijos, tos pat dienos popietinis Sydnėjaus laikraštis The Sun pranešė, kad tą dieną prieš pietus Canberroje vėl įvyko demonstracija prieš Sovietų delegaciją. Laikraštis rašė, kad dalyvavo virš 100 lietuvių, ir kad dvi lietuvisės ant Parlamento rūmų laiptų dalino konferencijos delegatams protesto lapelius prieš Sovietų viešpatavimą Pabaltijo kraštuose.

Nors The Sun pristatė šią demonstraciją kaip grynai lietuvių, bet tikrumoje tai buvo jungtinė: ukrainiečių, latvių, estų, lietuvių, lenkų ir kroatų demonstracija. Tai paaškęs, jau tą patį vakarą iš Sydnėjaus televizijos stoties žinių, kuriose buvo rodomas trumpas filmas iš tos dienos Canberroje įvykusios demonstracijos.

Kitą dieną, balandžio 14 d. rytinis Sydnėjaus laikraštis "The Sydney Morning Herald" pateikė gana pilną šios demonstracijos ap-
(Nukelta į 2 psl.)

dentui Johnsonui atrodo neparanku politiniams sumetimais, kurie reikalauja galima daugiau mažinti Vietnamo karą ir jo reikšmę.

Žinoma, negalima reikalauti iš Gynybos Sekretoriaus, kad jis pats paskelbtų, jog 15.000 ar daugiau patyrusių karių Vokietijoje yra pakeičiami naujokais. Krašto saugumo sumetimais reikalauja tai galima ilgai nuslėpti, nors iš kitos pusės sunku tikėtis, kad, jei staigus perkėlimas paleičia maždaug 7% visų Vokietijoje esamų karių, likę visi niekur nepastebėtas. Tai paaškins, ir vokiečio paklausimą ir piktą McNamaros reakciją.

McNamara tokių "nepasisekimų" turėjo ir daugiau. Iš viso, jo pareigos atrodė esančios pačios sunkiausios pasaulyje. Iš vienos pusės, amerikiečiai nesigaili pinigų valstybės saugumo reikalam, tačiau tai nepanaikina problemos, kaip juos geriausiai išleisti.

JAV išlaidos karo reikalam siekia beveik pusę visų federalinių išlaidų. Pradėjus vadinamą karą su skurdu pareikalaus daug bilijonų, labai norėtusi apkarpyti karinį biudžetą. To siekdamas McNamara, buvęs Fordo koncerno vado-

BALTŲ KONCERTŲ BOSTONE DEŠIMTMETIS

ST. SANTVARAS

Yra mūsų gyvenime reiškinys, kurie turėtų susilaukti patiesno atgarsio, atsiliepti, kaip aidas girioj ar upės antrojo pusėj. Bet, matyt, tai, apie ką čia noriu pasnėkėti, nėra epideminė apraiška, nes per dešimt metų nei viena didesnė baltų (estų, latvių ir lietuvių) sala plačioj Amerikoje nepasiekė Bostono, nesusijungė būrin ir bendrų kultūrinių parengimų nerengė. Galimas dalykas, kad kitur at-

vas, nustatė tokius dėsnius: 1) pirkti tik tai, kas būtina reikalinga; 2) pirkti galimai pigiau ir 3) mažinti operacines išlaidas. Atrodo, kad tie principai iš esmės yra sveiki, tačiau jų vertė priklauso nuo susidėjusių aplinkybių.

Taip, pvz., amerikiečiai pardavė didesnį 750 svarų bombų kiekį, kurių pagaminimas kaštavo 330 dol. kiekviena, vokiečių firmai po vieną dolerį 70 c., kuri iš jų turėjo pagaminti trąšas. Kam gi laikyti neberekalingas bombas sandėliuose. Juk ir tai kaštuoja. Likimo ironija tačiau norėjo, kad tų bombų pritrūktų Vietnamui ir McNamara jas turėjo atpirkti mokėdamas po 22 dolerius už vieną. Tai buvo gana geras biznis, nes naujų pagaminimas šiais laikais kaštuotų po 440 dolerius ir tam reikalui dar reiktų pastatyti naują fabriką.

Žinoma, galima dėl to kaltinti McNamarą "ateities nenumatymu", tačiau sunku reikalauti, kad kas galėtų įsivaizduoti JAV karą su silpna šiaurinio Vietnamo valstybe, kurį Washingtonas apsispręstų nelaimėti ir nepanaudoti prieš sutriuškinimui viso savo pajėgumo, įskaitant ir mažo kalibro atominių užtaisų, kurie atstotų tūkstančius seno tipo bombų. Juk tą numatius reiktų eiti dar vieną žingsnį toliau ir dėl visa ko apsirūpinti kareivais ir ietimis.

Tie keli pavyzdžiai ryškiai parodo, su kokiomis nenumatytomis situacijomis susiduria už krašto saugumą tiesiogiai atsakingas pareigūnas. Ir dėl to netenka stebėtis, kad vieny akys jis geriausias JAV Gynybos Sekretorius, o kitų — kenksmingiausias.

rodo, jog tai nėra efektingas ginklas mūsų bendro kovoj dėl tautinės gyvybės ir laisvės...

Bostono baltai, daugiau negu prieš dešimtmetį, suorganizavo vieną, kurį pavadino Baltų-Amerikiečių džia Naujojoje Anglijoje. Draugijon įsirašė nemenkas būrys estų, latvių ir lietuvių. Savo autoritetu iš lietuvių pusės naują organizaciją parėmė konsulas adv. A. O. Shalna ir prel. Pr. Juras, kurie ir iki šiol tebėra d-jos direktorių taryboj. Iš mūsų sparno ypačiai veiklūs tos d-jos nariai yra inž. Vyta. Izickas, inž. Česl. Mickūnas ir Liong. Švelnis, dideli ir stiprūs organizacijos ramsčiai yra estas muzikas E. Kalam ir latvė Mara Efferts. 1965-1966 m. koncertų sezoną organizuojant Baltų-Amerikiečių d-jos pirmininkas buvo latvis Edw. Vallens, o šiemet išrinktas naujas — estas Paul Lukk. Naujųjų metų vicepirmininkai yra lietuvis inž. Vyta. Izickas ir lat-

VIRŠUJE: Baltų-Amerikiečių Draugijos Naujoje Anglijoje veiklusis avangardas. Pirmoj eilėj sėdi iš kairės: estas A. Neagi ir latvė Nera Efferts. Stovi: latvis J. Tommas, lietuvis inž. Č. Mickūnas, estas muz. Endal Kalam, lietuvis L. Švelnis, lietuvis inž. V. Izickas, estas Paul Lukk — dabartinis d-jos pirmininkas ir latvis inž. E. Vallens.

vis Edw. Vallens. Nėra taisyklės, gal tik tradicija, kasmet pirmininku rinkti vis kitos tautybės asmenį. Todėl, kad nėra taisyklės — mūsų inž. Vyta. Izickas d-jos pirmininku buvo renkamas du ar tris metus iš eilės.

Baltų-Amerikiečių džia Nauj. Anglijoje, kurios būstinė yra Bostonas, kasmet turi keletą bendrų susirinkimų ir vieną tradicinį pobūvį, jau porą sykių surengtą Lietuvių Piliiečių d-jos III a. salėj So. Bostone. Ir susirinkimai, ir pobūviai nesutrukia minių, tačiau vis tvirtiau bičiulystės ryšiu apjungia gausėjantį ir stiprėjantį baltų sambūrį. Bendras sueigas visuomet pajvairina ir praturtina vietinės lietuvių,
(Nukelta į 2 psl.)

MIRĖ ŽURNALISTAS KAZYS P. OBOLĖNAS

Balandžio 20 d. New York'e mirė žurnalistas Kazys Petras Obolėnas.

Gimęs 1898 m. gegužės 22 d. Degutiškėje, Daugėlių valsč., švenčionių apskr. Jau nuo 1920 m. pradėjo bendradarbiauti spaudoje ir visą Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laikotarpį aktyviai joje reikėsi. Vėlonis buvo Trimito, Mūsų Krašto redaktorium, Mūsų Rytojaus redakcijos sekretorium. Kurį laiką dirbo Kauno miesto savivaldybėj, kur taip pat buvo spaudos reikalams pareigūnu. Prieš pat sovietų okupaciją buvo pradėjęs leisti Savaitės žurnalą.

Išėjimoje taip pat neužleido savo profesijos, bendradarbiaudamas Mūsų Kelyje, Tėviškės Garse, o persikėlus į Londoną redagavo Britanijos Lietuvį.

Kurį laiką dirbo Vliko informacinėje tarnyboje ir bendradarbiauvo Amerikos Balso radijo lietuviškojo programoje.

Lietuvoje buvo suorganizavęs pirmuosius reporterių kursus ir kaip žurnalistų s-gos atstovas yra dalyvavęs tarptautinėse konferencijose atstovaudamas Lietuvos spaudą.

Persikėlus į Ameriką vėlonis taip pat protarpiais atsiliepdavo spaudoje, tai Dirvoje, tai kituose laikraščiuose reaguodamas į aktualius klausimus. Susilpnėjęs sveikatai, aptilo ir to prityrusio žurnalistės balsas, kol po ilgesnės ligos teko išsiskirti iš gyvųjų tarpo.

Vėlonis nebuvo aktyviai įsijungęs į išėjimo srovinių ar organizacinį gyvenimą, didesnį dėmesį kreipdamas į visuotiniai rūpimus lietuvių reikalus. Jo prisirišimą spaudai liudija nuolatinė parama lešomis ir svariu žodžiu. Nuo pat pirmųjų dienų pri klausė Vilties draugijai.

Lietuviškoji spauda liūdi netekusi ilgamečio savo darbuotojo ir lietuviško žodžio puoselėtojo.

Baltų koncertai Bostone...

(Atkelta iš 1 psl.)

lavių ir estų menines pajėgos. Kiek sykių tuose parengimuose teko būti — tiek sykių susidarė šviesus, malonus ir jaukus įspūdis.

Susirinkimai ir pobūviai — tai tik priemonė tarpusavio ryšiams megzti ir stiprinti. Didysis rūpestis sunkioji našta, kurią jau dešimt metų Baltų-Amerikiečių d-jai Nauj. Anglijos sėkmingai neša, yra jos rengiami koncertai plačiai žinomoj ir didžiosios spaudos recenzuojamoj salėj (Nauj. Anglijos muzikos konservatorijos didžiojo koncertų salėj), trumpai vadinamoj Jordan Hall. Angliškai tie koncertai turi jau įsigyvėnusia ir pripažintą firmą — The Baltic Concert Series.

Jeį tiesa, kad kiekviena pradžia yra sunki, tai nelengva ji buvo ir Baltų-Amerikiečių d-jai Bostone. Teko su pasiryžimu ir atkaklumu pralaužti nepasitikėjimo tvoras, sudaryti rimtų muzikinių parengimų įspūdį ir vardą, įsijungti į turtingą ir įvairų Bostono kultūrinį gyvenimą savo atskirais ir stipriais pasirodymais, kaip tas keistai ir juokingai beatrodytų — teko net savus koncertų lankytojus "įtikinti" ir sušildyti.

Jeį pradžioj tie Bostono baltų koncertai buvo sutikti vėsokai, tai po dešimties metų The Baltic Concert Series jau turi tokį vardą, kurio neaplenkia didžiosios spaudos kritikai, kuris yra vertinamas, kaip įdomus ir vertingas baltų įnašas į šio miesto kultūrinį gyvenimą. Pabrėžtina ypač tai, kad be-

veik kiekvienas baltų koncertas čia yra vertinamas šiltai ir teigiamai. Per dešimtį metų, kiek aš prisimenu, tik pora koncertantų susilaukė kandesnių recenzijų, o visi kiti buvo įvertinti objektyviai ir net su regimo prielankumo reverbansais.

Nėra abejonės, Baltų-Amerikiečių d-jai to prielankumo, to mūsų "dvasinės gyvybės skambėjimo" čia siekė ir tebesiekia. Kiek mes savo tarpe ir savo kiemuose puikių parengimų besurengtumėm, o šie koncertai yra akivaizdūs mūsų gyvastingumo ir kultūrinio pajėgumo įrodymai, dabar jau daug kam žinomi ir didžiąjame Bostone, ir net anapus jo ribų. Vargu būtų reikalinga aiškinti, kad šioj vienybėj slypi ir nemenka mūsų galybė, tegu besireiskianti tik vieno Amerikos kultūros centro rėmuose.

Per dešimtį metų Baltų-Amerikiečių d-jai Jordan Hall'e surengė trisdešimt koncertų, vadinasi, kasmet po tris koncertus. Dešimt metų, rodos, neilgas laiko tarpas, o 30 koncertų, jei žvilgtersim tik į jų organizavimo sunkumus, jau sudaro gana apvalų ir įspūdingą skaičių. Metų bėgy paprastai būna surengiamas vienas estų, vienas latvių ir vienas lietuvių koncertas (tik šiemet lietuviams teko du koncertai, nes Baltai po savo sparnu priglaudė ir komp. D. Lapinsko muzikos koncertą.)

Iki šiol Bostono baltų koncertus dominavo solistai — dainininkai ir instrumentalistai, ne atskiri didesni ar mažesni ansambliai. Būdinga, kad per tą laiką dar nereikėjo sukti rato iš naujo, t. y., neteko tų pačių koncertantų kviesti antrą kartą, vis dar užtenka pajėgių menininkų, iki šiol Bostone savo jėgų nebandžiusių. Žinoma, aruodai nėra neišsemiami, nors regimo muzikinio prieauglio turim mes, lietuviai, turi jo estai ir latviai. Koks bus to prieauglio meninis pajėgumas — tuo tarpu nelengva pasakyti, tačiau faktas, kad Bostono baltai dešimtį metų ištvėrė vis dar negįstom koncertinėm jėgom besireikšdami.

Įvairiuose pasaulio kampuose gyvenančius solistus surasti gal nėra labai sunku, bet iš toliau juos į Bostoną parsivežti jau susidaro nelengvai sprendžiama problema. Bostono baltai ir tą uždavinį įveikė — estų smuikininkė — virtuozė Aumere buvo atvykusi iš Pietų Amerikos (rodos, Kolumbijos), o pernai estų pianistė, žinomo švedų filmų rež. Bergmano žmona, atskrido net iš Švedijos! Mes, lietuviai, tuo tarpu verčiamės tuo, ką turim Amerikoje, o latviai prijungia ir Kanadą, nors žymieji nepr. Latvijos vokalistai, kaip baritonas Kaktins, tenorai Vetra ir Zaks, jau yra mi-

rę. Aplaмай Bostono baltų koncertų daugumą sudarė jau tremty ar emigracijoje iškilę dainininkai bei instrumentalistai.

1965-1966 m. sezoną, atseit, dešimtąjį, taip pat buvo surengti trys koncertai. Seriją pradėjo mūsų jaunas ir talentingas pianistas Antanas Smetona. Jis sutraukė nemažai klausytojų, Bostono spaudoj susilaukė palankių atsiliepimų, papeiktas buvo tik jo atliktas M. K. Čiurlionis, kurį Smetona skambino iš lapo, Beethoveno ir Schuberto kūrinius atlikęs mintinai ir ypač gera skambinimo technika. Estus atstovavo kanadietė Irene Loosberg, dar jauna vokalistė, turinti turtingą mezzo-soprano balsą, gerą dainavimo mokyklą, įsisavintą muzikinę kultūrą, žavią išorę ir regimą muzikos interpretatorės temperamentą. Dešimtąjį sezoną baigė latvių lyrinis bosas-baritonas Janis Klavinš, pasižymėjęs giliu muzikalumu, kūrinio atlikimo dovana, tik negausia balsine medžiaga. Atsitiktinai sužinojau, kad Klavinš yra med. daktaras, dirba mokslinį darbą New Yorke, ir toj profesijoje turėdamas jau žinomą vardą ir pripažinimą.

Kaip nuo pradžios įprasta, kiekviename koncerte yra duodamas ir vienas kitas originalinės baltų muzikos gabalas. Jau minėta, kad praėjusį sezoną Ant. Smetona savo koncerte skambino M. K. Čiurlionį, I. Loosberg dainavo E. Oja, M. Saar'o ir E. Tubin'o kūrinius, o Klavinš, greta Schuberto dainų ciklo Schwanengesang, supažindino mus su latvių komp. Sturms'o ir Berino modernaus muzikinio polėkio dainomis.

Savaime suprantama, ne

visi baltų koncertai Bostono turi vis tą patį meninį lygį — būna itin stiprių koncertų, būna ir šiek tiek silpnesnių, bet dar nei kartą neatsitiko, kad jie praeitų meninio nuosmūgio ženkle. Auga ir tų koncertų lankytojų kiekis — tuo buvo galima pasidžiaugti pernai ir šiemet. Taigi, prieš dešimt metų pradėto darbo vaisiai džiugina ne tik ausį ir akį, bet ir širdį, ir šį tą aprėpiančią sąmonę.

Ką būtų galima Baltų-Amerikiečių d-jai Nauj. Anglijos pasibaigusio koncertų sezono (IV. 1) ir įveikto dešimtmečio progai palinkėti? Sėkmės ir išstvermės! Didelių vandenų Bostonas gal jau nepajėgs išjudinti, bet didesniuose telkiniuose gyvenantiems baltams gal ir derėtų atkreipti žvilgsnį į tai, ką Bostone dirba faktinai nepergausi kuopa estų, latvių ir lietuvių. Jei tokios d-jos susiorganizuotų ir kituose šio krašto kultūros centruose, tai gal jų veiklą būtų galima suderinti, koncertantus būtų galima iš toliau kviesti, geriau jiems atlyginti, platesniuose baruose savo muzikinę kultūrą paskleisti, tarpusavę bičiulystę pagilinti.

Kol to sulauksim ar nesulauksim — Bostono baltai jau kimba į vienuoliktojo koncertų sezono organizavimą. Jiems į talką turėtų stoti visų trijų tautybių žmonės Bostone, o ypačiai tos d-jos polėkius turėtų supaprasti ir paremti iškilieji trijų tautų dainininkai ir atskirų muzikos instrumentų virtuozai (atsitinka, kad nevisada būna lengva juos į Bostoną atsikviesti). Vienoliiktasis koncertų sezonas prasidės šių metų pabaigoj. Dar syki — sėkmės ir išstvermės!

"Mes be Vilniaus nenurimsim!"

Vytauto D. Gimnazija Bostono subatvakary

Optimistiškesniu žvilgsniu pasidairęs platesnėse apylinkėse, berods, galėtum teigti, kad susidarytų nemenkas būrys lietuvių išeivių, kurie dar ryžtųsi grįžti į Vilnių. Vilnius yra senas, didžiai dailus ir net mūsų godotas miestas, nors Geležinio vilko vienuoliuose simboliniai geležiniai vilkai iki šiol dar tebestaigia ir savo laukiniškumu to miesto gyventojus dar tebegąždina. Atseit, tebegyvuojanti rūsti kasdienybė lyg sakyte sako, kad velionio Petro Vaičiūno palikta frazė "Mes be Vilniaus nenurimsim", kurią mes keliolika metų su vidaus karščiugiedo jom, dar ir dabar savo prasmės bei aktualumo nėra praradusi.

Balandžio 16 d. vakare Bostono lietuviams buvo sudaryta proga kul-

tūriniame subatvakary su Vilnium susitikti, jo gatvelėmis pavaikščioti ir tenykščių lietuvių rūpesčiais bei kovom pagyventi. Parengimo aureolė, kaip rengėjai tikėjosi, turėjo daugelio akyse atsitrenkti, nes buvo išsiuntinėti dailūs kvietimai (ne tradiciniai atvirukai), pasirengta sutikti gausėnis kiekis viešnių ir svečių. Na, ir įvyko stebuklas: kai menkesnės programos perpildė salę, tai Vilniaus vardas tęsė traukė tik apie 50 lankytojų!...

O tą vakarą buvo minima Vilniaus Vytauto D. Gimnazijos 50 metų gyvavimo sukaktis, kurią gana garsiai mini ir okupuota Lietuva. Anot Petro Viščinio, Vilniaus Vytauto D. gimnazija yra pirmoji gimnazija su dėstomąja lie-

K. Šimonis

Mergelė

tuvių kalba, todėl nemažiau svarbi mūsų tautos istorijai, kaip pirmoji lietuviška knyga, pirmasis laikraštis, aplamai kas nors pirma ir reikšminga. Tikriausia, net daugiau, nes per 50 metų Vilniaus Vytauto D. gimnazija parengė kadrus merginų ir vyrų, kurie rašo knygas, bendradarbiauja periodinėj spaudoj, aktyviai dalyvauja lietuvių tautinės kultūros kūrybos, jos moksle ir mene, jos kruvinoj kovoj dėl laisvės. Tai neeilinė "mano" gimnazija, nes įsteigta 1915 m. rudenį pačioj Lietuvos širdy -- Vilniuje, išgyvenusi tik vieną penkiasdešimt metų; tačiau kupiną kovų ir persekiojimų, kupiną lietuviško solidarumo ir pasiaukojimo, ko 1915-1944 m. laikotarpy neišgyveno nei viena kita mūsų gimnazija. Ar nederėtų Amerikoj tos suakties paminėti platesnėse banga, kurią pradėjo įsupti Bostonas? Vilniaus Vytauto D. gimnazijos išgyvenimai ir kovos galėtų būti nemenkas dvasios sustiprinimas mūsų išeiviniams jaunimui, žinoma, jeigu tokie "nuobodūs" dalykai dar gali jo dėmesį uždegti.

Petras Viščinis, 1934 m. baigęs Vilniaus Vytauto D. gimnaziją, po to teisių mokslus Vilniaus universitete, Bostono plačiose apylinkėse yra pažįstamas kaip nepavargstantis radijo valandos Laisvės Varpo programų organizatorius ir vedėjas. Laisvės varpas -- vienintelė liet. radijo valanda Nauj. Anglijoje, skiriama mūsų kultūros ir visuomenės reikalams, šiaip taip išsiverčianti be skelbimų (pvz., šių metų Vasario 16 d. minėjimui skyrusi rūpestingai paruoštos programos dalį net du sekmdienius.)

Petras Viščinis yra neabejotinas kalbėtojo talentas, tikras "Jonas Aukšaburnis". Šiame kultūriniame subatvakary jis buvo pagrindinis "žodžio sakytojas", apžvelgęs Vytauto D. gimnaziją, nuo 1915 m. iki šiometinio jos pagerbimo Vilniuje (dabar ji vadinasi Vilniaus pirmo-

ji gimnazija). Ir lakus bei vaizdingas Petro Viščinio žodis, ir visa eilė Vytauto D. gimnazijos išgyvenimų jautresnio klausytojo negalėjo nejaudinti. Ypač stipriai buvo išryškinta gimnazijos įtempta kova su lenkų okupacine valdžia, kai lietuvių gimnazija jėga buvo metam iš savo patalpų, kai reikėdavo įveikti vis naujas lenkų pinkles, kai teko ne tik mokytis, mokyti, bet ir kovoti. Buvo išryškintas mokytojų ir mokinių solidarumas bei vieningumas, jų pastangos sulaukyti Vilniaus krašto lenkinimą, meno ir sporto varžybose pasiekti laimėjimų. P. Viščinio duoti faktai sudarė įspūdį, kad Vilniaus Vytauto D. gimnazija yra kovotoja ir kankinė. Mums yra malonu, kad P. Viščinis bus pagrindinis kalbėtojas ir tos gimnazijos 50 m. sukakties minėjime, kuris gegužės mėn. yra rengiamas Chicagoje.

Vytautas Bruzdys, Vytauto D. gimnazijos 5-ton klasės įstojęs 1940 m. (rusams Vilnį okupavus) ir ją baigęs 1944 m. vokiečių okupacijos metu, davė pluoštą atsiminimų, papildžiusių P. Viščinio kalbą savo spalvingumu ir didžiųjų perversmų medžiaga. Gimnazijos dvasia nesunykus ir tuo neramiu laiku, palengvėjimas buvęs labai trumpas -- tik tuos mėnesius, kai Vilnius buvo grąžintas nepr. Lietuvai. Vyt. Bruzdys išryškino faktą, kad jo tėvas turėjęs važiuoti pas lenkų apskrities viršininką net keturis kartus, kad gautų to viršininko liudijimą, jog jo sūnus yra lietuvis (be to liudijimo nebuvo galima įstoti jokion lietuvių mokyklon Vilniaus krašte, taigi ir Vytauto D. gimnazijon). Kai ketvirtą kartą viršininkas liudijimą pasirašė, tai ir savo žodį pridėjo: girdi, lietuviai būsią išskelti kur nors prie Varšuvos, nes čia jie esą nepakenčiami. Į tai Vytauto Bruzdio tėvas atsakė: "Ir tenmes sudarysim tokią salą, kurios lenkai nepajėgs įveikti". Bet ... kilo karas, griuvo Lenkija ir (Nukelta į 3 psl.)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Leroux Strawberry or Cherry liqueur 5th — 3.69
2. Asbach Uralt-Import. Germ. brandy 5th — 5.49
3. Import. 5 Str. French Cognac 5th — 5.75
4. Napoleon Brandy 5th — 3.35

5. Coeur de France Cordials 5th — 2.98
6. Liebfraumilk Import. German Wine 5th — 0.98
7. Bordeaux Import. French Wine 5th — 0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio, Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

PRO ŠONINES DURIS

Australijon atvykęs Sov. S-gos "parlamentarinės delegacijos" pirmininkas Justas Paleckis į posėdžius ir iš posėdžių Canberroje eina pro šonines duris. Pirmasis pasirodymas prie Australijos parlamento rūmų frontinio įėjimo išėjo ne kaip — pasigirdo nesmagūs jam klausimai ir replikos iš patriotinio Australijos lietuvių jaunimo. O sekantį kartą jau didesnė demonstracija susiorganizavo iš pavergtųjų tautų atstovų.

Net parlamentarams su-ruošto priėmimo metu Paleckis buvo "užimtas" savosios delegacijos tarpe ir niekas prie jo prieiti negalėjo.

Ne tik visa Australijos spauda, bet ir Anglijoje tas būdingas susikirtimas buvo gana plačiai ir ryškiai atžymėtas. Australijos spauda, kiek iš atsiųstų iškarpų galima pastebėti, tą lietuvių demonstraciją paminėjo plačiau nei Amerikos lietuvių krepšininkų sėkmingą pasirodymą sportinėje arenoje.

Ne tik spauda, bet ir radijo bei televizijos stotys atkreipė į tuos įvykius reikiama dėmesį.

Kaip gi visa tai atsitiko? Labai paprastai. Sužinoję apie atvykstantį svečią, 8 Sydnejaus lietuvių studentijos atstovai nuvyko į Canberą, Australijos sostinę, ir prie jų dar prisijungus 3 Canberros lietuviams studentams, surengė pirmąją

demonstraciją ir žodinį "apsisąsaudymą" su Paleckiu. 7 studentai ir 4 studentės sugebėjo atkreipti Australijos spaudos, radijo ir televizijos dėmesį ne tik demonstracijų metu, bet ir po to jie buvo ieškomi ir klausinėjami, norint sužinoti ką nors daugiau apie įvykio priežastis, kuo Paleckis yra nusikaltęs Lietuvai (jis gi atvyko kaip Sov. S-gos "parlamentaras!") ir t.t.

Čia jau susidurta su kita medaliu puse. Jaunimas, kad ir supratęs pačios demonstracijos prasmę, bet tiksliai ir pagrįstai informacijai suteikti nebuvo pasiruošęs. Sunku dar pasakyti, ar pristigo laiko ar tinkamo sprendimo, bet tokiems atvejams reikalingas ne tik pasiruošimas, bet ir medžiaga spaudos atstovams pristatyti. Spontaniška demonstracija kad ir sukeliamas triukšmas, į kurį spauda pirmiausia dėmesį kreipia, bet galutiname rezultate lieka neišnaudotos galimybės ir spraga taip svarbiu Lietuvos bylos propagandai momentu.

Į tai turėtų krypti jaunimo organizacijų dėmesys ir Jaunimo metais turėtų būti surastas tinkamas paskatas ir priemonės, kad jaunimas galėtų pasirodyti ne tik akcijos iniciatyva, bet ir kaip tinkamas informacijos šaltinis. Ir ne tik pripuolamiems atvejams, bet visada ir visur.

3. Nerandu pagrindo nei V. M. įskundimui, esą, aš kažką pristatęs "kaip ką tik gimusius ignorantus". Turbūt, ne menčiau už V. M. žinau, kad mūsų išeivija žino ar bent jaučiasi žinanti viską, kas, kaip ir kodėl Lietuvoj dedas. Vargas tik, kad vien tas žinojimas esti nedaug centų tevertas, kaip argumentas kitiems įtikinti. Nes kitų akyse jis tik nukentėjusių-kaltintųjų argumentas, "teisėjų" priimamas tik kaip ginčo šalies teigimas, reikalingas jį paremiančių įrodymų. Visai kas kita, kai ginčo šalis gali savo argumentą sutvirtinti priešingos šalies prisipažinimu.

Todėl rašiau ir kartoju, kad: jeigu Jaunimo Kongreso pirmininkas koku nors būdu būtų gavęs tokios rūšies prisipažinimą — šviežią ir iš pusėtinai atsakingo šaltinio — tai jis būtų nusipelnęs tik pagyrimo,

K. Šimonis

Kalnų šventykla

LENKIOJE GEN. MOCZAR SIEKIA GALIOS

Gomulkinė Lenkija turi vidaus reikalų ministrą, kuris rafinuotomis priemonėmis siekia didesnės valdžios. Tai Mieczyslaw Moczar, senas komunistas, hitlerinės okupacijos Lenkijoje metu buvęs partizanų, Stalino laikmečio metu persekiotas, Gomulkos traukiamas į paviršių, bet su nemaža nepasitikiškumo (iš Gomulkos pusės) priemonėmis. Nuo pernai einąs vidaus reikalų ministro pareigas, Moczar, kaip teisingai pastebi Miunchenę gyvenanti ir spaudoje dirbanti buvusi komunistė, visos eilės veiklų autorė, Wanda Bronska-Pampuch, bando lenkų nekenčiamą ar bent mažai populiarią komunizmą atmiešti su nacionalizmo doze ir tuo būdu patraukti į savo pusę žmones, kuriems partija nebuvo ir nėra prie širdies.

M. Moczar pasirinko įdomią taktiką. Jis vadovauja organizacijai, kuri tikrovėje atstovauja buvusius karo dalyvius — Gomulkinę Lenkiją turintį vidaus reikalų ministrą, kuris rafinuotomis priemonėmis siekia didesnės valdžios. Tai Mieczyslaw Moczar, senas komunistas, hitlerinės okupacijos Lenkijoje metu buvęs partizanų, Stalino laikmečio metu persekiotas, Gomulkos traukiamas į paviršių, bet su nemaža nepasitikiškumo (iš Gomulkos pusės) priemonėmis. Nuo pernai einąs vidaus reikalų ministro pareigas, Moczar, kaip teisingai pastebi Miunchenę gyvenanti ir spaudoje dirbanti buvusi komunistė, visos eilės veiklų autorė, Wanda Bronska-Pampuch, bando lenkų nekenčiamą ar bent mažai populiarią komunizmą atmiešti su nacionalizmo doze ir tuo būdu patraukti į savo pusę žmones, kuriems partija nebuvo ir nėra prie širdies.

M. Moczar pasirinko įdomią taktiką. Jis vadovauja organizacijai, kuri tikrovėje atstovauja buvusius karo dalyvius —

o ne diskreditavimo. Maniau ir tebe manau, kad tokį argumentą būtų prasminga skelbti visur ir visiemis, tai yra, ne vien savo tarpe, o ypač visiems kitiems, ką tik bandysim informuoti apie lietuvių jaunimo kongresą.

4. V. M. pastabų įtarinėjimas (dėl "santykiavimų" gynyimo intencijų) skatina klausimą — o kas gi tomis pastabomis bylos gynyimui informuoti apie lietuvių jaunimo kongresą? Ar ne insinuaciją apie Jaunimo Kongresą skleidimas? Jei kartais tai būtų taip, tai už tokios neapginamos ir negintinos bylos gynyimą neduočiau ne tik cento, bet nei machorkinės "bankrutės" nuorūkos dėmelio...

V. Rastenis

VYTAUTAS ALSEIKA
Vokietija

Sajungai kovotojų už laisvę ir demokratiją (lenkiškai: ZBOWID). Organizacija apjungia vokiečių okupacijos metu kovojusius lenkų pagrindinės armijos kareivius ir karininkus. Kai vadovu virto Moczar, organizacija laikoma reikšminga ir prieš porą mėnesių įvykusiam sąjungos valdybos plenumui lenkų spauda paskyrė ypač daug dėmesio. Nereikia manyti, kad organizacija turi priešingus tikslus lenkų komunistų partijai. Ne, nes juk ministras yra komunistas ir partijos CK (bet ne politbiuro) narys. Svarbiausia, kad Moczar tą organizaciją laikoma savo platforma, kurios dėka jam įmanoma garsiai skelbti savo nuomones ir tuo būdu išvengti įvairių uždarytų partijos gremių.

Buvęs plenumas suteikė progą Moczarui paskelbti apie vyrų, tarytum pliene užsigrūdusių, vieningumą, vyrų, kurie turės kovoti prieš "nedvasingumą" bei biurokratijos reiškinius Lenkijoje. Ministrui pavyko dar vienas laimėjimas: jis prie savo organizacijos pritraukė buvusius plačios pogrindinės lenkų armijos (Armia Krajowa), 1944 m. organizavusios nesėkmingai pasibaigusį Varšuvos sukilimą, narius. Ištiesą metų eilę komunistai su tos armijos atstovais elgėsi brutaliai, jų daug mirė kaulėjimuose, o didžioji dalis pasirinko emigracijos kelią. Dabar Moczar tiems armijos atstovams ištiesė ranką, esą, jei jie turi "gerą valią", jiems esančios atdaros organizacijos durys. Ir iš tikrųjų, net ir karininkų dalis jau susigundė, kita dalis dar laikosi neutralioje padėtyje. Tas pats ministras siekia patraukti ir užsienyje gyvenančius lenkus — jis sako, kad "galite turėti prancūzų, britų ar JAV pilietybes, bet pirmoje eilėje žiūrėkite

pačios Lenkijos interesus."

Žinoma, jei Moczar veikty tik lenkų komunistinėje partijoje, jis turėtų mažiau sėkmės. Partijoje prisibijoma Moczaro "nacionalinio komunizmo", tuo tarpu sava organizacija — kas kita. Nesvarbu, kad ZBOWID plenumo dalyvavo ir kalbėjo ministras pirmininkas Cyrankiewicz, kad organizacijos narys yra ir pats Gomulka. Aplaimei toji organizacija jau virto valstybės valstybėje ir tai jau retas reiškinys komunistiniame karšte.

Pagaliam, dar vienas Moczar bruožas — bendravimas su gyventojais. Žmogus, kuris siekia griežto režimo galios, pasirodo, sugeba bendrauti su gyventojais, išlieti į jų tarpą, jis daug geria, ir geria su visais — šoferiais pradedant ir opozicinius rašytojais baigiant. Tas simpatiškas bruožas, tai kaip tik pavojingasis generolo Moczar bruožas — taip kalba ne vienas varšuvietis.

Kai Moczar kalba apie patriotizmą, nacionalines nuotaikas, dar meskime žvilgsnį, kuo pasižymi, režimininkų pareigūnų Lenkijoje akimis, tikrasis patriotas? Štai ką rašo lenkų mokytojų skiriamas žurnalas "Głos nauczycielski" (Mokytojų balsas) šių metų sausio 30 d. laidoje: "Šių laikų patriotizmas aiškintinas įvairiais atžvilgiais. Šioje sąvokoje glūdi ir kova prieš kosmopolitizmą. Šalia tautinio pasididžiavimo, internacionalizmo skatinimo ir meilės savajai tėvynei jausmų, negalime kalbėti apie socialistinį patriotizmą, jei nekovosime su kosmopolitizmu apraiškomis... Turime atminti, kad per ilgus amžius mūsų Bažnyčia sėdavo ir dabar tebesieja "gero lenko" sąvoką su "gero kataliko" sąvoka ir kad šūkis "Dievas ir tėvyne" dar vis tebeglūdi kai kurių mūsų tautiečių sąmonėse. Dėl to ir kyla klausimas: kaip jaunimo tarpe kovoti su

tokio galvojimo liekanomis?"

Toliau pedagoginis žurnalas skundžiasi, kad tas patriotinis auklėjimas Lenkijoje esąs nekonsekventiškas, išblaškytas. Puolamas istorijos, lenkų kalbos, pilietinio auklėjimo mokyklas. Pasirodo, kad vidurinėse mokyklose, skundžiasi žurnalas, daugiausia dėmesio kreipiama į praeitį, o dabartis traktuojama daugiau fragmentiškai. Esą, "šiandien mokyklose mokiniai išgirsta apie Piastų ir Jogailaičių istoriją, apie įvykius po padalinimų, tuo tarpu apie naujausius įvykius Lenkijoje kalbama tik apgraiškomis ir skubotai". Iš mokytojų reikalaujama...proporcija. Esą, ar ne keista, kad apie lenkų dalyvavimą antrojo pas. karo įvykiuose mokyklose pasakiriama keliolika valandų, tuo tarpu...1939-1945 metai sudarę didžiulį posūkį lenkų istorijoje, jaunimas nesuprasiųs tų laikų, tų įvykių, tai iš viso nebegalima kalbėti apie reikiamą patriotinį auklėjimą".

Panašūs kaltinimai ir lenkų literatūros dėsytams. Netinkamai esančios parinktos skaitytinos knygos, trūksta knygų, kuriose atsispaudė "šiūlaikinis gyvenimas".

Pasiskaitykite Lietuvoje leidžiamą "Tarybinę Mokyklą" ar "Tarybinį Mokytoją". Pasirodys, kad išskyrus vieną kitą neesminį bruožą, ir Lietuvoje patriotinis auklėjimas turis vykti panašia kryptimi kaip Lenkijoje, Vengrijoje ar R. Vokietijoje. Tas pats ir Sovietijoje, nes juk ne kas kitas kaip Maskva ir čia nustato kursą. Ir jo privalu laikytis ir juo seka ir Moczar, žmogus su ateitimi Lenkijoje.

Bostono

subatvakary...

(Atkelta iš 2 psl.)

jus nuo mūsų planai... Vyt. Bruzgas yra parašytas savo atsiminimų pluoštą duoti Dirvai, ir tą padaryti jis pažadėjo. St. Santvaras turėjo laimės būti Vilniaus Vytauto D. gimnazijos (tada ji vadinosi Rytų d. jos gimnazija) mokiniu, kai ji buvo įsteigta, t. y. nuo 1915 m. rudens. Jis trumpais bruožais palietė Vilniaus "tuteišų" priešiškas nuotakas, apibūdino keletą mokytojų, kurių tarpe buvo Myk. Biržiška (gimn. direktorius), Ant. Smetona, Al. Stulginskis, kun. M. Reinys, dail. Ant. Žmuidzinavičius, komp. J. Naujalis, P. Gaidelionis, P. Grajauskas, dr. Ant. Gylis, K. Kepalas ir kt.

Ir St. Santvaro žodis darniai įsijungė į Vilniaus Vytauto D. gimnazijos minėjimą, kuris truko porą valandų ir 15 min. Norėjimui rūpestingai vadovavo inž. Edm. Cibas. Šio sezono paskutinis kult. subatvakaris yra rengiamas ALTS-gos namuose gegužės 21 d. (k.l.)

VIS TIE DŪMAI...

Šis laiškas — skaitytojams, pasidomėjusiems Vytauto Meškausko laišku Dirvos 44 nr., bet neturėjusiems laiko ar pasiryžimo tikrinti, kuo pagrįstos jo pastabos.

1. "Ponas V. Rastenis", kaip ir kiti laikraščių bendradarbiai straipsnius tik parašo. Jei skelbia, tai skelbia juos redaktoriai. Ir "Nėra gaisro be dūmų" paskelbė Dirvos redakcija (41 nr.). Tarp ko kita — paskelbė ne visą, kaip parašytas. Jei būtų visas, dar derėčiau dėl to cento, kurio dabar V. M. už jį neduoda...

2. Straipsnio tikslas (ką, regis galėjo suprast kiekvienas ne pernelyg skubiai jį skaitęs) — nėra "visų santykiavimo" ir "bendravimo" pastangų gynybas", o yra bandymas atremti nepagrįstas insinuacijas, nesuprantamais sumetimais nudojamas diskredituoti mūsų visuomenės akyse nieko pikta nepadariusius Jaunimo Kongreso rengėjus, ypač to kongreso komiteto pirmininką.

TRUPUTIS GEROS VALIOS . . .
TIEK PAT GERO NORO . . .
GAL NĖKIEK NEDAUGIAU PASTANGŲ —
IR TAMSTA SURASI DIRVAI BENT
VIENĄ NAUJĄ
SKAITYTOJĄ
O SURASTI JŲ TIKRAI GALI. TIESA?

Majoras Juozas Černius.

MAJORUI JUOZUI ČERNIUI 70 METŲ AMŽIAUS

Jau 30 metų, kaip pažįstu majorą Juozą Černių dar iš mielosios Tėvynės ir iš varganos giljotinos garsa, kad jis jau - 70!... Kaip tas laikas (o gal mes patys?) taip skuba kažkur... Dar, rodos, taip neseniai buvome kas moksleivio, o kas gražioje Lietuvos karininko uniformoje.

Sukaktuvininkas Juozas išvydo lietuviškąjį dangų Degučių kaime, Marijampolės pašonėje 1896 metais vasario mėnesio 26 dieną. Ten pat mokėsi ir augo, savo jaunatviškon krutinėn semdamasis neapykantą okupantui maskoliui ir laukdamas momento neprašytą svečių išprašyti. Kilęs pirmasis pasaulinis karas svajones pagreitino. Paskelbus Nepriklausomą Lietuvą, Juozas vienas iš pirmųjų išgirsta Tėvynės šauksmą ir 1918 metais

stoja savanoriu į lietuvių kariuomenės gretas ir kovoja dėl Lietuvos laisvės. Kovose sužeidžiamas. Bet pagijęs ir vėl stoja į pirmąsias kovotojų eiles. Kaip Savanoris-kūrėjas buvo apdovanotas už narsumą kovose Vyties Kryžiumi, Vytauto Didžiojo ordenu, Savanorių ir Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų sukakties medaliu. 1920 m. baigęs Karo Mokyklą, paskiriamas į Kauno batalioną, inteligentų kuopon instruktorium. Dar tais pačiais metais perkeliamas į DLK Butegidžio 7 p. pulką. Čia išstarnauja iki bolševikinės okupacijos. 1926 m. yra baigęs Aukštuosius Karininkų kursus ir 7. pėst. pulke pakeliamas į majoro laipsnį, vadovauja to pulko vienam batalionui.

Lietuvą okupavus rusams, kartu su kitais atleidžiamas iš tarnybos ir Maj. J. Černius. Atleistas slapstosi, nes

DAINŲ VAKARAS DETROITE

Dainų Šventės Komitetas yra atsiuntęs aplinkraštį, kurio svarbesnius punktus noriu išskirti tėvams, o ypač tiems, kurių vaikai dalyvaus Dainų Šventėje Chicagoje. Visų pirma chorų dalyvių kelionpinigiai, kaip jau buvo minėta, bus stengiamasi apmokėti 50% pagal autobusų ar traukinių tarifą. Kelionės išlaidų padengimo klausimas Komitetui kelia rūpesčio, nes jis nėra tikras ar galės išsėsti pažadą. Komitetas sutinka parūpinti nakvynes Chicagos lietuvių tarpe ir talkininkauti gauti nakvynes viešbučiuose. Tik viešbutyje nakvojantieji turės patys apsimokėti. Todėl visi tėvai, kurie tais klausimais suinteresuoti, prašomi tuojau kreiptis pas mane arba pas Tėvų Komitetą.

Tėvams taip pat svarbu žinoti apie choristų apsirengimą ir generalinę repeticiją. Komitetas pageidauja, kad choris-

daug jo draugų kasdieną dingsta už NKVD mūrų, - sušaudomi vietoje ar išvežami į Sibirą. Draugams padedant, pabėgta į Vokietiją ir tuo išsigelbėta nuo mirties. O Maj. Černius ne vien kaip karininkas ar kaip savanoris-kūrėjas bolševikams pavojingas. Jis, kaip tikras patriotas, suprato, kad tautos gyvybė gludi tautos jaunime, tad nepailstamai veikė jaunimo tarpe. Jis sportininkų globėjas ir vadovas, skautų vadovas, moksleivių-šaulių organizatorius ir vadovas! Toks žmogus negalėjo okupantui patikti ir jis turėjo būti kuo skubiau sial likviduotas.

Pasitraukęs į Vakarus maj. Černius sulaukė laimingai II Pas. karo pabaigos. Pradėjus organizuoti DP stovyklas, tremtiniai ir vėl iš nieko pradėjo burtis į kultūrinius vienetus, steigti mokyklas, tautinių šokių grupes, rengti tautinių švenčių minėjimus. Kiekvienas lietuvis, po karo gyvenęs Vokietijoje, sukaktuvininką Černių prisimena. Jo visur pilna. Be jo neapsieina jokie parengimai, jokie suvažiavimai. Ar kaip klausytojas ar kaip prelegentas su paskaita - jis vis, keliauja. Ypačiai daug yra pasidarbavęs Vasario 16 Gimnazijai. Už tai buvo net keliais atvejais jam pareikšta Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje padėka žodžiu ir per spaudą.

Žinodamas maj. Černiaus kuklumą ir nemėgimą reklamos, manau, kad man atleis ir supras, negalėjau nepaminėti bent pačių būdingiausių jo gyvenimo bruožų. Ta pačia proga linkiu kadaise Dievo duotą žmogui pažadą - sulaukti apskritą 100 ir jį atšvesti prie Gedimino kalno Vilniuje Laisvoje Lietuvos žemėje!

Jonas Stankaitis

Detroito Aušros liuanistinės mokyklos choro dalis. Choras dalyvaus dainų vakare su šv. Antano parapijos choru balandžio 30 d. Lietuvių Namuose Detroito. Inž. J. Gaižučio nuotrauka

tės dėvėtų tautinius rūbus su karūnėlėmis, o choristai vilkėtų baltus marškinius su tautine juostele. Žinoma, kurie neturės tautinių rūbų, jiems vistiek nebus kliučių dainuoti jungtiniame chore. Tėvai prašomi savo vaikus pasistengti panašiai apręgti ir dainų vakarui, kuris įvyks šeštadienį balandžio 30 d. Lietuvių namuose. Kaip jau žinoma, dainų vakarą ruošia šv. Antano parapijos choras su "Aušros" Lituanistine mokykla, kur abu chorai išpildys Dainų Šventės repertuaro dainas. Dainų vakare privalo dalyvauti visi ketvirtos, penktos, šešto, septinto ir aštunto skyriaus mokiniai.

Dainų Šventės generalinė repeticija yra numatyta liepos 2 d. 10 val. ryto Chicagos Amphitheatre. Visi chorai

joje privalo dalyvauti, nes nuo jos daug priklauso ir Dainų Šventės pasisekimas. Taip pat bus išleistas III-čios Dainų Šventės leidinys, kuriame tilps chorų aprašymai ir nuotraukos iš chordinės veiklos.

Jeigu būtų kokių pakeitimų, visuomet būsite painformuoti spaudoje ir per vietos radiją. Taip pat Dainų Šventės Komitetas prašo lietuvišką visuomenę rengiamus dainų vakarus paremti, kad būtų telkimas būtų realizuotas antrajai kelionpinigių pusei apmokėti. Tikimės, kad detroitiečiai nebus abejingi saviesiems, kurie tikrai su gerais norais ir darbu į Dainų Šventę pažūrėjo kaip į lietuvių tautinio susipratimo ir patriotinio subrendimo egzaminą.

St. Slizys

GRAŽIAUSIA DOVANA JAUNIMUI

Tarpe visų dovanų, kuriomis esame įpratę lepioti savo vaikus, turėtų rasti vietos ir S. Tomarienės "Senolės Pasakos".

"Senolės Pasakų" klausys ir mažametis, pats į knygų skaitymą dar neįsijungęs, ir mokyklą lankąs vaikas, ir pribrendęs žmogus, kuris šildosi savo prabėgusių jaunystės prisiminimais. "Senolės Pasakos" ir pasakiškos ir lietuviškos, ir savos.

Pati autorė vietoj įžanginio žodžio rašo: "Pradžioje buvo senolės pasaka, vėliau vaikaitė pridėjo savo žodį, taip atsirado ši knyga...", o 130 p. papildo: "Sunku rasti tokių gražių pasakų, kaip mūsų liaudies sugalvotų". Pastaroji pasakų knyga, kaip ir ankščiau išleistoji "Senolės vestuvės", yra daugeliu atveju jau žinomi mūsų literatūroje, chrestomatijose ir pasakų knygose motyvai, bet taip atauti, suregzti ir pasakyti, tokiais margaspalviais rūbeliais apvalkstyti ir tokiu jaunu, šviežiu žodžiu pristatyti, kad juos skaitai besigerėdamas.

Viename asmeniškame laiške autorė išsitaria: "Pasakos, žinoma, yra liaudies, bet mano perkurtos, dažnai pakeistos, pridėti nauji veikėjai, o svarbiausia išaiškintas logiškas įvairių įvykių ryšys, ko liaudies pasaka dažnai neturi".

Kas nauja knygoje? Autorė pasaką jungia su realybe. Ji mums pris-

tato šeimą, gyvenančią Lietuvos miestelyje. Tėvas ir motina pavyzdinčiai auklėja savo tris atžalėles. Jie neskuba. Jie kalbasi su vaikais. Jų gyvenime ramybė ir poilsis nėra tik svajonė. Visos problemos ir darbai sprendžiami kartu. Puoselėjamas ir giminytės ryšys.

Toji knygos dalis yra grynai originali medžiaga. Gal kiek per daug suidealizuota. Vaikai nepaprasto gerumo, išmintingi, paklusnūs, darbūs, sumanūs, mandagūs, švarūs, tvarkingi. Suaugusieji negaili jiems pagyrimų. Sakytum, kasdien persunkta pasakiškumu. Matai kas buvo, kaip turėtų būti, bet ko dabar kaip ir nebėra.

Autorė įterpia į pasakas apščiiai informuojančių žinių, supažindina su retesniais daiktais, gyvenimo būdu, istorija. Pvz., aiškindama Skerdynių kaimo vardą labai suglaustai bet vaizdingai pristato kryžiuo-

čius, prūsus ir jų tragiškas kovas.

Knygoje keliose vietose labai sumaniai nurodomi keliai, kuriais galima paveikti vaikus, kad jie patys įsijungtų į pasakų skaitymą, be ypatingų stumimų iš šalies. Ta tema "Senolės Pasakų" autorė sieloja, nes ji jaučia, kad Amerikoje tas rūpestis išskyla, kai tėvams reikia pratinti vaikus pamilti lietuvišką knygą. Prie tos temos autorė grįžta kelis kartus (Lenkynės, Stebuklingas Kirvukas ir kt.).

Knygoje telpa 14 pasakų. Iš jų vienos labiau bus mėgiamos ir skaitomos, kitas skaitytojas sutiks santūriau ir šaliau.

Nevarginant skaitytojų visų pasakų aptarimu, suglaustai tariau: S. Tomarienės "Senolės Pasakos" yra puiki dovana mažiesiems, rekomenduotina kiekvienai lietuviškai šeimai. Parašytos grakščiai, lengva, žodinga kalba. Knygoje gausu iliustracijų. Iliustracijos pieštos dail. Vlados Stančikaitės. Dailininkė ne tik išryškina pasaką, bet kuria savą, tik jos vienos tepukui privilegijuotą pasaulį. Knygos rūbas patrauklus, mielas, šventiškas.

Pasitaiką retesni žodžiai paaiškinti žodynyje. Tai nereiškia, kad kalba persunkti. Kalbos įkandumas priklausys nuo to, kiek laiko pašvenčiama lietuvių kalbos įsisąmoninimui šeimoje.

Knygą išleido Henrikas Tomaras, Chicago. Spaudė Lietuviai Saleziečiai Italijoje. Kaina 3.50. Gaunama Drauge ir pas platintojus, o paštu užsisakyti galima ir iš autorės. S. Tomaras, 1945 Maple Ave., Evanston, Ill. 60201

Danutė Augienė

PLANINGAS TAUPYMAS moka gerus dividendus PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

● Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visą pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747

John J. Kazanowicz, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MOSŲ ĮSTAIGOS

4½%

We Invite Your Savings

DIVIDEND CHECKS MAILED
QUARTERLY ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.
1447 SO. 49th CT. • CICERO • 60650 • PHONE 656-6330
HOURS: MON. 9-5; TUES., THURS., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED
CICERO, ILLINOIS

Adelaidės džiaugsmai ir rūpesčiai

DEŠIMTMETIS IR LIETUVIŲ NAMAI

Adelaidės Lietuvių Sąjunga, pati gausiausia narių skaičiumi bendruomeninė organizacija Pietų Australijoje, prieš kiek laiko iškilmingai atšventė savo pirmąjį dešimtmetį. Šios organizacijos tikslas yra talkininkauti visiems Pietų Australijos lietuviams ir jų junginiams jų visuomeniniai tautiniame darbe.

Per pirmąjį savo gyvenimo dešimtmetį, Adelaidės Lietuvių Sąjunga, didelei lietuvių daugumai nuoširdžiai remiant, nupirko, praplėte ir išbulino Adelaidėje plačiai žinomus Lietuvių Namus ir leiddžia jais nemokamai naudotis visoms Pietų Australijos lietuvių organizacijoms. Dėl to čia susitelke bendruomeninė Savaitgalio Mokykla, kuri šiuo metu dirba su aštuoniom klasėm. Čia savo skautų būklą išsisteigė Adelaidės Lietuvių skautų Tuntas. Lietuvių Namuose atskiromis patalpomis naudojasi bene pati seniausia lietuvių organizacija - "Vyties" sporto klubas, kuriam, be to, dar prie Namų yra įrengta sporto aikštė žaisti krepšinį, tinklinį, lauko tenisą; stalo tenisas žaidžiamas Namų salėje.

Šiuose Namuose atskiros patalpos skirtos žinomo Australijos lietuvių bičiulio J. J. Ba-

chuno vardo bibliotekai ir bendruomeninei skaityklai.

Galutinai užbaigiant Lietuvių Namus, be 50% padidintos salės, buvo praplėsta ir pagilinta scena, pristatytas specialus aktoriams kambarys už scenos ir pri-

Naujai pristatytas prie Lietuvių Namų pietinis sparnas, tuo būdu buvo padidinta salė, galinti sutalpinti 400 asmenų ir padidinta scena. Prie namų yra sporto aikštė ir mūrinis sargui gyventi namelis.

A. Fišerio nuotrauka

statytos specialios patalpos, kurias užima vienintelis visoje Australijoje Lietuvių Archyvas ir Muziejus. Jam vadovauja plačiai žinomas šios srities specialistas J. Vanagas, kuris išgarsėjo Pietų Australijoje, suorganizuodamas čia... pirmųjų vokiečių imigrantų muziejų Lobethaly (jų išsikūrimo lopšyje).

Labai parankias sąlygas Lietuvių Namuose turi ir socialinė lietuvių globa besirūpinanti Adelaidės Moterų Sekci-

nemokamai duoda priešpiečius savaitgalio mokyklos mokiniams ir mokytojams. Tai savotiška pasišventėlių moterų organizacija, kuri visas jai reikalingas pajamas užsidirba pilna to žodžio prasme ir nuo tiesioginio aukų rinkimo jau seniai atsisakė.

Be šių pastovių Lietuvių Namų įnamiu, jais plačiai naudojasi kiekviena organizacija savo susirinkimams, posėdžiams, didesniems ar mažesniems pasitarimams.

Lituania choras čia nuolatos repetuoja. Čia renkasi ir tautinių šokių grupės savo praktikai.

Pagaliam, privatus asmenys čia rengia savo vaikams vestuves ir didesnio masto pobūvius.

Namai naudojami jau septynerius metus vyko ir jų pletimas, tobulinimas ir gražinimas. Tačiau būdinga tai, kad architektas - inžinierius K. Reisonas, kuris čia pagrįstai vadinamas Lietuvių Namų tėvu, visus tuos darbus sugebėdavo taip pravesti, kad jie netrukdyt jokiems parengimams.

Ir kai Adelaidės Lietuvių Sąjunga, švėsdama savo dešimtmetį, kukliai pranešė, kad namai jau užbaigti, visi prie jų namų prisidėję Pietų Australijos lietuviai galėjo tikrai pasididžiuoti. Jie negailėjo aukų, o ALS-gos valdyba nesi-gailėjo triūso ir vargo parūpinti sąlygas, kurios būtinos lietuviškam veikimui.

Būdinga, kad prie šių namų yra prisidėję ir geraširdžiai JAV lietuviai, kurie, p. J. J. Bachuno paraginti, irgi sumetė arti 1000 dolerių. Bendrai, Adelaidės Lietuvių Namai šiuo metu yra verti per 60,000 dolerių. Sąjunga dar turi apie 10,000 dolerių bankinės skolos, kurią tikisi išmokėti ateinančių 4 metų bėgyje. Toms skoloms mokėti kaip ir praityje bus tebedaromi metiniai aukų rinki-

mo vajai, kurie, vidutiniškai, duoda apie 2,500 dolerių.

ATSTOVAI JAUNIMO KONGRESAN!

Yra numatyta, kad adelaidiškį jaunimą pirmajame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese atstovaus trys jaunuoliai: Daina Maželytė, Vytautas V. Straukas ir Antanas Stepanas.

Kiekvienas iš šių jaunuolių yra savitas savo charakteriu, palinkimais ir sugebėjimais, tačiau jie visi trys yra giliai įsijungę į lietuviško jaunimo judėjimą Adelaidėje.

Daina Maželytė, dar Lietuvoje gimusi lietuvaite, jau seniai stovi veikliųjų lietuvačių tarpe. Jos darbas apima skautavimą, dainavimą Lituania chore, vaidinimą Teatro Mylėtoju Grupėje, dalyvavimą apylinkės valdyboje, kur ji rūpinasi kultūros reikalais, jungimasi į visuomenines diskusijas, pasikaitelių skaitymą ir t.t. Paskutiniu laiku ji visą dėmesį yra nukreipusi į kultūrinius parengimus, kurie susieti su jaunimo metais. Ji pirmininkauja Pasaulio Jaunimo Kongreso Adelaidės Komitetui. Tai gilios erudicijos jaunuolė, plačiai susipažinusi su Lietuvos istorija, lietuvių literatūra, muzika, tautos menu ir kitom jo kultūrinio gyvenimo apraiškom.

Vytautas V. Straukas, gimęs Vokietijoje 1944 metais, yra atsidavęs meniškiesiems polinkiams. Jis taip, kaip ir Daina, dalyvauja Lituania chore ir iš eilinio choristo jau perėjo į dirigento pavaduotojus. Ilgametis Lituania choro dirigentas ir to choro kūrėjas muzikas V. Šimkus pasikvietė jį savo pavaduotoju, tikėdamas, laikui bėgant, perleisti jam ir visą chorą. Vytautas yra baigęs Adelaidės Konservatorijos smuiko klasę, o taip pat Mokytojų Seminariją ir šiuo metu mokytojauja australiškoje mokykloje. Jo laisvalaikį surija ne tik choras, bet taip pat tautinių šokių reprezentacinė grupė, skautai akademikai, "Vyties" sporto klubas, Teatro Mylėtojų Grupė ir visi kiti lietuviški reikalai bei reikaliukai.

Antanas Stepanas puoselėja savo palinkimus moksliniam darbui. Jis kaip ir Daina, gimęs dar Lietuvoje, tačiau augęs ir brendęs Adelaidėje. Pradžioje jis buvo judrus skautas, tačiau vėliau palinko į ateitininkystę ir šiam judėjimui dabar skiria daugiausia savo laisvalaikio, neatsisakydamas tačiau nuo dalyvavimo reprezentacinėje tautinių šokių grupėje ir šiek tiek pasportuodamas "Vyties" lauko teniso sekcijoje. Šiuo metu jis yra paskutiniame medicinos kurse, jau spėjo įsigyti Bachelor of Medical Science laipsnį ir tikisi specializuotis fiziologijoje. Literatūros ir Talentų vakaruose jis pasirodo su deklamacijomis; visuomenei pateikia vieną kitą pasikaitelę, jungiasi į diskusijas, aktyviai rei-

Adelaidiškiai jaunimo atstovai vyksta į Pasaulio Jaunimo Kongresą: Vytautas Straukas, Daina Maželytė ir Antanas Stepanas.

A. Fišerio nuotrauka

Beveik kiekvieną šeštadienį adelaidiškiai susirenka į Lietuvių Namus pobūviams.

A. Fišerio nuotrauka

kiasi vietos lietuvių studentų gyvenime ir t. t. Taip pat jis pradeda reikštis ir spaudoje.

Jeigu Adelaidę būtų turtinga, ji galėtų į Kongresą pasiųsti ne 3, bet 30 jaunuolių. Ir kiekvienas jų būtų vertas atstovauti adelaidiškį jaunimą. Daugis jų tikrai gražiai reiškiasi sporte, mene, visuomeninėje veikloje. Kai kurie jaunuoliai jau pavyzdinčiai mokytojauja lietuviškoje savaitgalio mokykloje.

Deja, Adelaidės lietuvių kolonija nėra didelė (apie 550 šeimų); trečdalis yra atitolę nuo betkokių lietuviškos veiklos. Likusiems tenka parūpinti ne tik darbo jėgą lietuviškam judėjimui, bet ir atitinkamus išteklius, be kurių tas judėjimas neįmanomas. Visi veiklesnieji lietuviai priklauso bent kelioms lietuviškos organizacijoms, kurioms reikia mokėti nario mokestį. Nuolatos aukas renka Lietuvių Namų reikalams, lietuviškos parapijos reikalams; du kunigai atlieka savo įprastinius metinius kalėdojimus. Visa tai reikalinga ir dėl to pinigė dažnai turi būti atidarinėjama. Dabar naujausia rinkliava - jaunimo kongreso atstovams. Jiems reikalingi 3000 dolerių. Šias eilutes rašant buvo surinktas tik trečdalis.

JAUNIMO TALKININKAI

Jaunimo Metai išjudino įvairių sričių kultūrinius parengimus ir jų parengimų pilnas, nors nedidelis, dedamas į tą pačią kasą, iš kurios bus dengiamos atstovų išlaidos.

Pirmiausia jauniems į pagalbą atėjo dvi populiarios Adelaidės menininkės, butent ponė A. Gučiuvienė - Binkevičiute ir vietos lietuvių nuoširdi bičiulė, Adelaidės Konservatorijos profesorė planistė Dorothy Oldham, kuri

savo laiku lydėjo solistę G. Vasiliauskienę jos kelionėje po JA Valstybes. Šios dvi solistės padedant aktoriui-režisieriui J. Gučiui, prieš kiek laiko buvo surengusios Muzikos ir Meninio žodžio vakarą. Visuomenė ypatingai nuoširdžiai priėmė abi menininkes, kurios jau ilgesnis laikas vietos scenoje nesirodė.

Atitinkamus parengimus šiam pačiam tikslui kartas nuo karto surengia ateitininkai savo jėgomis. Tačiau daugiausia iniciatyvos rodo pats Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso vietos Komitetas, jis labiausiai domisi tik jaunimu ir tuos parengimus jam teiskiria.

Jaunimo globėju, ex officio, yra vietos apylinkės valdyba. Ji suorganizavo atstovų išrinkimą, parėmė jų kasą 200 dolerių ir nežinia ar ji daugiau ką gali padaryti.

...TAIP IR ANT ŽEMĖS

Adelaide, lygiai kaip ir kitur, šiandien sunku surasti žmonių, kurie norėtų vadovauti organizacijoms. Labai dažnai visai nekeliamas klausimas, ar siūlomas į vadovus tinka toms pareigoms. Pakanka, jei kas nors leidžiasi renkamas. Pagal nusistovėjusią tvarką, esamoji bet kurios organizacijos valdyba, baigdama savo kadenciją ir nenorėdama ilgiau pasilikti pareigose, dar toli prieš susirinkimą pradeda medžioti kandidatus naujai valdybai. Laimingi tie, kuriems pavyksta atrasti pakaitalus. Nesuradus, reikia likti pareigose.

Kas sutinka būti renkamas, tai gali laukti pabarimų, priekaištų, kad vieną ar kitą darbą atliko negerai, kad to ar šito nepadarė. O tų barimų niekas šien dien nemėgsta. Kas sutinka būti renkamas kad

(Nukelta į 6 psl.)

Kun. A. Kazlauskas šventina Adelaidės Lietuvių Namus. Jo dešinėje stovi pirmojo Adelaidės Lietuvių Sąjungos dešimtmečio pirmininkas V. Raginis, o kairėje apyl. pirm. Z. Vabolis.

A. Fišerio nuotrauka

Iš Lietuvos atsivežtos vėliavos laikomos Adelaidės Lietuvių Muziejuje. Prie vėliavų stovi: V. Patupis, M. Renkė ir savanoris-kūrėjas Vasilūnas.

A. Fišerio nuotrauka

HELP WANTED MALE

TOOL DESIGNERS-
LAYOUT
MEN FOR PLASTICS

Newly formed engineering department at Hawthorne facility of Nationwide Company.

Two to five years experience in mold and die design preferred. Some work on automatic machinery.

Knowledge of electric pneumatic helpful.

Excellent paid retirement plan and other benefits.

Submit resume, present earnings, and salary required to:

MR. EDWARD F. LACH
LILY TULIP CUP CORP.
L. T. PLASTICS — PACKAGES DIV.
121 Wagaraw Rd. Hawthorn, N. J.
An Equal Opportunity Employer (46-55)

SCREW MACHINE

We presently have openings on 2nd shift for qualified men to set-up and operate Acme and Greenlee screw machines. Must be experienced. We offer an excellent benefit program in addition to top wages. Presently working a 58-hour week. This is a permanent position in an expanding department. Send letter to Personnel Department.

AEROQUIP CORP.

300 SOUTHEAST AVE.
JACKSON, MICH.

An Equal Opportunity Employer

MACHINE HAND
DIE MAKER

Journeyman. All around. Steady work.

BEEM DIE & MACHINE CO.

1975 Clay
Detroit, Mich.
313 — 873-2307

(41-47)

WANTED
AT ONCE1st CLASS SKILLED
MACHINISTS

All around machine operators. Steady employment, lots of overtime. JAY MACHINE & TOOL CO.

313 — WE 3-7436

(42-55)

EXPERIENCED

DIE CAST DIE REPAIRMEN
DIE CASTING CHECKERS

Steady work for qualified men. Union shop. Fringe benefits.

GENERAL DIE CASTING CO.

10750 CAPITAL
OAK PARK, MICH.

313 — 564-6230

(44-53)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ!Adelaidės
džiaugsmi...

(Atkelta iš 5 psl.)

ir menkiausioms pareigoms, žino, kad tos pareigos surys daugiau ar mažiau laisvalaikio, kuri daugis šiandien mieliau skiria asmeniniams malonumams, pramogėlėms. Idealizmą pamažu užpusto tremties dulės ir pagerėjusios medžiaginio gyvenimo sąlygos, kurios atidaro platesnes galimybes anksčiau tramdytiems polinkiams.

Kaikas, tačiau, pripažįsta, kad ligšioliniai veikėjai paseno ir kad pareigas reikia perleisti jaunesniems. Prieš metus laiko Adelaidėje iš jaunesniųjų sudaryta vietos apylinkės valdyba, šiemet, seniems prašant, sutiko savo kadenciją pratęsti dar vieneriems metams. Jaunieji pamažu įsitrauks ir su bendruomenine apylinkės vargo nebus, tačiau padėtis be išeities teisininkų draugijoje, L.V. Sajungoje "Ramovėj", inžinierių draugijoje. Jos prieauglio neturi. Nors inžinerijos mokslus baigiančio jaunimo yra daug, tačiau jis, kažkodėl prie senųjų inžinierių nesiklijuoja. Ir teisininkai turi tik vieną Adelaidėje teisę baigusių vyrą. Jau dabar keliami balsai, kad organizacijos be ateities turėtų pačios savaime likviduotis. Būtų gera, jei tos organizacijos sugebėtų surišti praeitį su dabartimi. Tačiau visoms joms trūksta veržlumo, trūksta noro dirbti, ieškoti naujų kelių.

Tūkstančio dūšių Adelaidės kolonija savo laiku priskaitė net 22 įvairiausias organizacijas, kurių dauguma buvo tik popieryje ir jokios veiklos nerodė. Dalis jų šiandien išnyko tyliai, be laidotuvių, be prakalbų. Jų išnykinas

Filatelijos kampelis

Antanas Bernotas

(5)

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus:

1. Kovo 14 d. -- paprastosios serijos tasoje 8 centų p. ženklą su Alberto Einsteino atvaizdu. Ženklas purpurinės spalvos.

Albert Einstein (1879 - 1955), žydų tautybės fizikas, gimė Ulme, Vokietijoje. Nuo 1896 m. mokėsi Zueriche, Šveicarijoje. Nuo 1902 m. Šveicarijos patentų biuro ekspertas. Tada jis paskelbė savo pirmuosius darbus iš reliatyvės ir kvantų teorijos. Nuo 1909 m. Zuericho ir Prahos universitetų profesorius. 1914 m. Prūsijos mokslų akademijos narys ir Berlyno fizikos instituto direktorius. 1921 m. gavo Nobelio fizikos premiją. 1933 m. emigravo į Ameriką ir buvo Princetono, N.J. Aukštųjų Studijų Instituto teorinės fizikos profesorius. Nuo 1945 m. -- profesorius emeritas. Savo mokslinius tyrinėjimus ir teorijas paskelbė vokiečių ir anglų kalbomis. 2. Kovo 16 d. -- 5 centų p. ženklą 50 metų sukakčiai atžymėti, kai su Kanada buvo pasirašyta sutartis, saugojanti kaikuriuos išskrendančius paukščius. Ženkle parodyti du paukščiai, vienas skrendantis į šiaurę (į Kanadą), kitas -- į pietus (į JAV).

Kaip žinia, daugelis vandeninių paukščių peri ir gyvena toli šiaurėje, šiuo atveju Kanadoje. Rudeniui atėjus, jie susirenka dideliais būriais ir, gražiais trikampiais išsiriikiavę (žąsys, gervės) traukia į pietus praleisti žiemą, šiuo atveju kur nors Amerikos pietuose. Pavasariui atėjus jie vėl grįžta į savo vandenį ir pelkes. Prieš 50 metų buvo pastebėta, kad kaikurie paukščiai smarkiai nyksta ir, norint juos apsaugoti, buvo sumanyta tarp Amerikos ir Kanados sudaryti tam tikrą sutartį, draudžiančią juos naikinti. Tokia sutartis buvo sudaryta ir

lietuviško gyvenimo nepablogino, nes mirė tas, kas negyveno, kas buvo dirbtinai suformuota. Tik popieryje egzistuojančių organizacijų likvidavimas gal padėtų susukonsoliduoti dar turimas jėgas aplink tas organizacijas, kurios turi ateitį ir tautinį tęstinumą.

(vl.r.)

pasirašyta JAV prez. Woodrow Wilsono 1916 m. gruodžio 8 d. Sutarties lietuvių gervės, gulbės ir kelias kitas nemedžiujamų paukščių rūšis. Išimtis buvo padaryta tik eskimams ir indėnams, kurie minta tų paukščių kiaušinius ar medžioja juos dėl mėsos ar plunksnų.

KANADA kovo 23 d. išleido du paskutinius pašto ženklus provincijų serijoje, pradėtoje 1964 m. Šį kartą paminimos Yukon ir Northwest teritorijos. Abu ženklai po 5 centus.

1. Yukono teritorijai skirtame p. ženkle parodytas jos herbas ir žydinti žolė fireweed (lot. Epilobium angustifolium, ožrožė, auganti ir Lietuvoje, daugiausia sklynuose ir kelmynuose).

Yukono teritorija randasi Kanados šiaurės vakarų dalyje ir užima 205,346 kv. mylių plotą. Vakaruose ji remiasi į Alaską, pietuose į Britų Kolumbiją, rytuose į Northwest teritoriją, o šiaurėje kampas prieina prie Ledinuojo vandenyno dalies, vadinamos Beaufort jūra. Kraštas labai kalnuotas, čia yra ir pats didžiausias Kanados kalnas Logan (19,850 pėdų aukščio), išraižytas gilių upių, kurių daugumą sudaro Yukono upės intakai. Pietuose kraštas padengtas mižiniškais miškais, šiaurėje -- tundra, nusitęsianti už šiaurės speigračio. Kraštas laikomas pačiu šalčiausiu visame pasaulyje, kur temperatūra dažnai žiemos metu nukrinta iki 50° F. Kraštas buvo negyvenamas, tik reti keliautojai ir tyrinėtojai ten užklydavo. Vėliau lankydavosi kailių medžiotojai, o Hudson Bay kompanija 1842 m. ten įsteigė Fort Frances, netoli dabartinio Whitehorse. Visas sambrūdis prasidėjo, kai 1878 m. aukso ieškotojai Klondike ir Indian upių srityje aptiko aukso. Nuo tada ten ėmė plūsti aukso ieškotojai, ėmė dygti kaimai ir miesteliai. 1901 m. teritorijoje buvo priskaityta 27,219 gyventojų, praėjus aukso karščiui -- 1941 m. jau tebuvo tik 4914. Be aukso, krašte stambūs sidabro, nikelio ir švino klodai. Randama naftos. Krašte sėjama rugių ir miežių, gali augti bulvės ir daržovės. 1898 m. kraštas buvo suorganizuotas į teritoriją (provincijos statuso neturi). Teritorijos sostinė yra Dawson miestas.

2. Northwest teritorijai skirtame p. ženkle parodytas jos herbas ir gėlė mountain avens -- žiogė, žydinti geltonai.

Northwest Territories, kaip jau pats vardas rodo, yra Kanados šiaurės vakarų sritys, siekiančios šiaurės Ledinuojo vandenyną, nuo Hudsono lankos rytuose iki Yukono vakaruose. Tačiau praktiškai sumetimas prie tos teritorijos dar priskaitomas ne tik sausažemis, bet ir visos salos, gulinčios vakarus nuo Grenlandijos iki šiaurės ašigalio. Bendras teritorijos plotas 1,304,903 kv. mylios. Sausažemyje daugiausia tik tundra, salų dauguma padengtos amžinu sniegu ir ledynais. Pakraščiais gyvena eskimai. 1941 m. būta 12,028 gyventojai. Gyventojai verčiasi kailinių žvėrių medžiokle ir auginimu bei žvejyba. Yra turtingi metalų klodai. Kasyklų rajonuose išsikūrę miesteliai, kaip Frobisher Bay (Bafino saloje) bei Pine Point prie Didžiojo Lokio ežero. Žemynų keliavo, plaukė ar salose lankėsi Sir Martin Frobisher (1577 m.), Henry Hudson (1610 m.), Henry Kelsey (1689 m.), Peter Pound (1779-80 m.), Alexander Mackenzie (1789 m.) ir Roald Amundsen (1903-06 m.). Visa ši milžiniška teritorija yra padalinta trimis sritimis: Mackenzie, Kewatin ir Franklin.

ATEITININKŲ METINĖ
ŠVENTĖ CLEVELANDE

Balandžio 30 d., 7 val. vakare Čiurlionio Ansamblio namuose ruošiamas ateitininkų pobūvis su kvietais svečiais.

Gegužės 1 d., 10 val. 30 min. iškilmingos pamaldos Sv. Jurgio bažnyčioje. Tuoj po pamaldų tos pat parapijos salėje iškilmingas posėdis su paskaita, kurią skaitys svečias iš New Yorko Antanas Sabalis, po paskaitos bus pačių ateitininkų atliekama meninė programa ir šventės uždarymas. Maloniai kviečiame visą Clevelando visuomenę iškilmingame posėdyje ir paskaitoje dalyvauti.

Visai šventei Jaunimo metų dvasioje vadovaus ir programą atliks jaunučiai, moksleiviai, studentai ir Giedros Korporacijos ateitininkai. Šventėje dalyvaus svečių ir iš artimųjų miestų.

• Nedelskime ilgiau ir papildinkime savo gyvybės draudimą, kol dar nėra vėlu. Dėl informacijų skambinkite prityrusiam draudimo atstovui -- V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACEMISSILE and
Aircraft ComponentsKELLER-
HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLSTURRET
LATHESGAP TURRET
LATHESENGINE
LATHESMILLING
MACHINESRADIAL
DRILLSNUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL
341-1700
for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

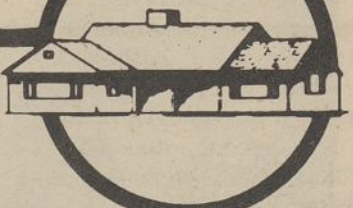
Naturally
SUPERIOR
SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

AMERIKOS LIETUVIŲ
PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Kviečia visus stoti į klubą nariais.

Lietuvių Klube veikia įvairių lietuviškų laikraščių -- žurnalų skaitykla, televizija, transliuojamos Tėvynės Garsų radijo valandėlės programos ir yra įvairiausių kitų pramogų, smagiam savaitgaliui ir šiaip vakarų praleidimui.

REZERVUOKITE BALIUJE VIETĄ!
Š. M. GEGUŽĖS 7 D., ŠEŠTADIENĮ, ĮVYKS

DIRVOS AUKŠINĖS SUKAKTIES BALIUS

puošnioje Clevelando Pick-Carter
viešbučio Crystal Ballroom salėje.

Meninę programą išpildys: solistė *Aldona Stempužienė*
ir muzikas *Darius Lapinskas*

Šokiams gros MELODY BAND orkestras. Bus coctailiai ir prie stalų patiekama vakarienė su šampanu. Bilieto kaina asmeniui 10 dolerių. Bilietus jau galima įsigyti Dirvoje, arba užsisakyti laišku, pridėdant čekį ar pašto perlaidą ir nurodant kiek vietų užsisakoma.

DIRVA, 6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103
Telefonas: 431-6344

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Samo (Sebastijono) Skeročio, Clevelando susiėkimo komisioni eria us motina Judith Adams (Skuzinskaitė) mirė Painesville, Ohio ir palaidota bal. 22 d. Kalvarijos kapinėse. Laidojimu rūpinosi Jakubs & Son laidotuvių įstaiga, 936 E. 185 gt.

Velionė dar turėjo sūnų Juozą, be to Lietuvoje liko brolis Juozas Skuzinskas ir sesuo Marijona. Kitos seserys ir broliai gyvena Amerikoje, jų tarpe Ona Šarkienė, Sebastijonas Skuzinskas ir Klemensas Skuzinskas, jau mirę.

suktybes, naudojamas ne-sąžininkų prekybininkų. Bendrai, savo kadencijos metu McElroy nepaprastai daug pasidarbavo gyventojų apsaugai nuo smarkiai paplitusių sukčių ir pinigų išviliotojų.

Be tų pareigų, jis yra buvęs įvairiuose administraci-

jos postuose, dabar einant Cuyahoga County Recorder pareigas. Nepaprastai gili ir įvairi administracinė patirtis rodo, kad jis yra remtinas išrenkant į Attorney General of Ohio postą.

Reikia pridurti, kad Mark McElroy yra labai palankus įvairių tautybių organizaci-

jų veiklai ir yra jas įvairiais būdais parėmęs.

• Vincas Stankauskas Velykų švenčių proga Jaunimo Kongresui paaukojo 125 dolerius.

• Clevelando Vyrų Oktetas, talkininkaujant solistei Irenai Grigaliūnaitei, balandžio 2 dieną dainavo Chicagoje Santaros-Sviesos koncerte (dalį programos atliko su Bichnevičiaus orkestru) ir balandžio 16 dieną dainavo Baltimorėje Liet. Bendruomenės koncerte.

Koncertai praėjo su gražiu pasisekimu.

Oktetui vadovauja Rytas Babickas.

"MISS LITHUANIA"

P. L. J. K. Komitetas nutarė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ir Dainų šventės proga birželio 30 d., kviečiant televizijos ir spaudos bei radijo atstovus, praveisti "MISS LITHUANIA" rinkimus. Kandidatės į "MISS LITHUANIA" renkamos iš aukštesnės mokyklų (High School) baigusių lietuvių nuo 18 iki 25 metų amžiaus.

Finaliniuose rinkimuose Chicagoje bus:

• Visos kandidatės apsiėngusios balinėmis suknelėmis pristatomos rinkiminei komisijai ir vakaro dalyviams.

• Kandidatės viena po kitos pasako 1 arba 1.5 minutės žodį angliskai (arba gyvenamo krašto kalba). Šis žodis taikomas nelietu-

viškai publikai, radijo ir televizijai.

• Kandidatės savo žodį pasakiusios išeina persirengti tautiniais rūbais ir grįžusios vėl sako žodį 1 ar 1.5 min. lietuviskai (temos nenustatomos, kad būtų proga konkurencijai).

• Rinkiminė komisija po 5 ar 10 minučių skelbia savo sprendimą.

Clevelandas ir jo apylinkės taip pat rinks savo kandidatę. Jaunimo Vakare gegužės 21 d. visi turėsite progos išrinkti mūsų atstovę. Kandidatė bus renkama laikantis visų anksčiau nurodytų taisyklių. Laimėtojos registracijos anketa ir fotografija bus siunčiama į

P. L. J. K. Būstinę Chicagoje.

Visi maloniai kviečiami siūlyti kandidates. Visos lietuvaits kviečiamos kandidatuoti. Siūlymus su vardu, pavarde, adresu ir telefonu raštu ar telefonu praneškite Clevelando Jaunimo Metų Komiteto pirmininkui Džinarui Kižiui 18021 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119, tel. 531-8429. Būtų gerai, kad siūlytojai jau būtų gavę kandidatės sutikimą, bet galite ir be sutikimo siūlyti kandidates, Komitetas pats bandys jį gauti. Kiekvienai lietuvaitei turėtų būti didelė garbė kandidatuoti "MISS LITHUANIA" rinkimuose. D. K.

DIRVOS MINĖJIMO GEGUŽĖS 7 D. TVARKARAŠTIS:

CLEVELAND, OHIO

VIEŠBUTIS:

PICK-CARTER HOTEL, TELEF. PR 1-7200
Prospect and East 9th Streets

A. L. TAUTINĖS S-GOS TARYBOS POSEDIS:

ENGLISH ROOM — MEZZANINE FLOOR
NUO 12 IKI 5 VAL. P. P.

DIRVOS SUKAKTUVIŲ IŠKILMINGASIS POSEDIS:

EMBASSY ROOM
NUO 6 VAK. IKI 7 VAK.

Pagrindinę kalbą pasakys ALT S-gos pirm.

inž. J. JURKŪNAS

BANKETAS

Invokacija — BALF'o pirm.

kun. V. MARTINKUS

Trumpas įvadas: PLB pirm.

J. J. BACHUNAS

SVEČIAI RENKASI Į

CRYSTAL HALL — APAČIOJE

(ten yra rūbinė)

KOKTAILIAI TEN PAT PRASIDĖS 7 VAL. VAK.

VAKARIENĖ — 8 VAL. VAK.

ŠOKIAI

CRYSTAL HALL

ŠOKIŲ METU VEIKS BARAS

PROGRAMOS VEDEJAS

JUOZAS STEMPUŽIS

TO ALL OUR LITHUANIAN FRIENDS!

We have homes for sale in
SOUTH EUCLID
MAYFIELD HEIGHTS

LYNDHURST and SURROUNDING SUBURBS

IF YOU WANT TO BUY OR SELL
WE WILL BE HAPPY TO SERVE YOU.

JUST CALL US!

HILL TOP REALTY, INC.

5088 MAYFIELD RD. REALTORS

HI 2-0700

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VYKSTANTIEMS Į CLEVELANDĄ GEGUŽĖS 7 DIENĄ

Sąryšyje su Dirvos 50 metų sukakties iškilėmis šeštadienį, gegužės 7 d., ir kartu įvykstančiomis Clevelande konferencijomis, Pick-Carter viešbutyje, iš kitur atvyksta svečiai ir atstovai pasirūpinkite užsisakyti sau kambarius greičiausiu laiku.

Užsakant, pažymėkite, kad vykstant į "Lithuanian Conference".

BALF, ALTS Tarybos konferencijos — posėdžiams salės bus pažymėta viešbutyje ant iškabos:

LITHUANIAN RELIEF FUND Spanish Room 10 a. m.

LITH. NATIONAL SOCIETY English Room 12-5 p. m.

DIRVA ANNIVERSARY Embassy Room 6 p. m.

DIRVA BANQUET Crystal Hall 7 p. m.

Viešbučio adresas:

PICK-CARTER HOTEL,
PROSPECT and E. 9th STREETS
CLEVELAND, OHIO 44115
Telefonas: PR 1-7200

VASAROS STOVYKLŲ SEMINARAI

Balandžio 2-3 d.d. Nek. Pr. Marijos Seserų Putname jau antrą kartą svarstė vasaros stovyklų klausimus. Po gyvų bei prasmingų diskusijų, pripažinta kito panašaus seminaro reikalas, kur būtų išdiskutuoti ir nuspręsti konkretūs stovyklų planai.

Seminaruose dalyvaujančios turėjo įvairios patirties. Pradedant Motina M. Augusta, kuri 1944 m. organizavo pirmąją lietuvių stovyklą Putname ir baigiant postulantėmis Maryte Astraite, Irena Gempaitė, Gražina Savickaite,

ti ir nuspręsti konkretūs stovyklų planai.

Prie diskusijų stalo. Iš kairės: Post. M. Astraitė, Ses. M. Imelda, Ses. M. Jurgita, Ses. M. Eucharista, Motina M. Aloyza, Ses. M. Ignė — Dainavos mergaičių stovyklos vedėja, Ses. M. Paulė, Ses. M. Margarita — Putnamo mergaičių stovyklos vedėja, Motina M. Augusta, Ses. M. Palmira, Ses. M. Cordija.

Vilties Draugijos nariui ir Dir-

vos bendradarbiui

KAZIUI PETRUI OBOLĖNUI

mirus, jo šeimą ir artimuosius nuo-

širdžiai užjaučią

Vilties Draugijos Valdyba

ir

Dirvos Redakcija

A + A

VLADUI ŽILINSKUI

mirus, dukrai ELENAI, žentui MYKOLUI GU-
RECKAMS, anūkams ir giminėms, reiškiamo nuo-
širdžią užuojautą

Ida Balys Karazijai

P A D Ė K A

Visiems draugams ir giminėms Amerikoje ir Europoje, išreiškusiems žuojautą bei padėjusiems mano brangiai motinai mirus, nuoširdžiai dėkoju. Speciali padėka priklauso tam būriui prietelių, kurie pasitiko mane Clevelando aerodrome, man grįžus po laidotuvių iš Vokietijos.

Ačiū visiems.

Erika Steponavičienė

kurios pernai vasarą buvo dar stovyklautojų tarpe — pagelbininkės. Seminarams vadovavo Sesuo M. Paulė, eilę metų veikusi mergaičių stovyklose Putname ir Dainavoje.

Ruošiantis stovykloms, personalas persiėmęs "Jaunimo metų" dvasia, nori savo stovyklautojas supažindinti su lietuvių bendruomene, menu, muzika, drama ir literatūra. Taip pat norima iššaukti dabartinės kartos stovyklautojų kūrybingumą. (mav)

• **Kongresmanas Michael A. Feighan** (dem. — Ohio) bus pagerbtas ir apdovanotas už pasižymėjimą ir savo gyvenimo paskyrimą imigracijos klausimams išspręsti. "Be jo šis kraštas ir neturėtų naujo imigracijos įstatymo", savo pareiškime sako imigracijos ir tautybių reikalams teisininkų sąjunga. Toji sąjunga ir parinko kong. M. A. Feighaną, kaip išskirtinai daug pasidarbavusį imigracijos reikalams. Jo pagerbimas įvyks liepos 4 d. New York, Sheraton Park viešbutyje, dalyvaujant buv. prezidentui Trumanui ir kitiems aukštiems pareigūnams.

• **Sol. St. Baranausko-Baro** arijų plokštelės pristatymas lietuviškai visuomenei įvyks balandžio 29 d., 8 val. vakare Jaunimo Centre, Chicagoje. Ta proga žodį tars muz. A. Kučiūnas.

JAUNIMO STOVYKLA

Pasaulio Jaunimo Stovyklos Komitetas kviečia visą lietuvišką jaunimą užsiregistruoti didžiajai jaunimo stovyklai, kuri vyks nuo birželio 25 d. ligi birželio 30 d., Dainavoje, 15100 Austin Rd., Manchester, Michigan.

Kiekvienas lietuvis jaunuolis arba jaunuolė, turįs 18 metų arba baigęs gimnaziją, gali dalyvauti šioje stovykloje. Nėra būtina priklausti jokiai organizacijai nei būti studentu. Atvykusiems iš kitų kraštų amžiaus ribų nėra.

Registracijos mokestis (negrąžinamas) \$5.00 įskaitomas į stovyklos mokestį — \$26.00. Nepilną laiką stovyklaujantiems tas pats kaip už visą laiką.

Jaunimo Stovykla žada pramogų susipažinti su jaunimu iš kitų miestų ir kitų kraštų. Bus laužai, šokiai, vakarinės programos, sportas, ir ideologinių organizacijų programos. Bus diskutuojamos įvairios temos: kaip keičiamės svetimoj aplinkoj, pragmatinė generacija ir tautinė ištikimybė, jaunimas organizacijose ir visuomenėje, lietuvis kokiame šeima, lituanistinis lavinimas ir t.t.

Prašome registruotis pas: Akademinių Skautų Sąjungos, 4120 Yorba Linda Drive, Royal Oak, Mich. 48072.

Studentų Ateitininkų Sąjungos, Daiva Bajorinaitė, 17689 Doldwin, Southfield, Mich. 48075.

Korp! Neo - Lithuania, Audronė Vaitekaitytė, 7815 Mansfield, Detroit, Mich. 48228.

Lietuvių Studentų Sąjungos, Aldona Čiunkaitė, 2051 24th Street, Detroit, Mich. 48216.

Pašto ar banko perlaidos rašomos Lithuanian Youth Congress vardu.

"Lietuviai Televizijoje"

— lietuviška programa, globojama JERRY KAYE, rodoma 26-tu kanalu penktadieniais 8 — 8:30 v. v.

Valandėlės bustinė — 7211 S. Francisco, visais reikalais kreipkitės telefonu 471-2481.

AUKOS DIRVAI

Br. Šiliūnas, Chicago \$4.00
G. Dragunavičius, Philadelphia 2.00
Dr. P. Šepetys, Dearborn, Mich. 4.00
A. Vengris, Chicago 4.00
A. Grušnys, Larned, Kansas 4.00
K. Kazlauskas, Cornwells, Pa. 1.00
M. Smelstorius, Cleve. 2.00
K. P. Obolėnas, Peekskill, N. Y. 1.00
J. Butkus, Woodhaven 5.00
W. Žiogas, Orefield Pa. 4.00
G. Peteris, L. Angeles 3.00
Dr. S. Ankudas, Baltimore 4.00
P. Janulaitis, Hawthorne, Cal. 2.00
T. Janukėnas, Dochester, Mass. 5.00
A. Jankauskienė, Delair, N. J. 1.00
V. Kecorius, Toronto 2.83
K. Biskis, Downers Grove, Ill. 4.00
J. Bieliūnas, Venezuela 4.00
P. Odinas, Chicago 3.00
X. Y., Chicago 5.00
P. Babickas, Worcester 4.00
Dr. G. Čekas, Metuchen 5.00
K. Krulikas, Richmond 3.00
J. Kriščiukaitis, Avon, Mass. 4.00

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Enėjidė — Publijus Vergilijus Maronas. Vertė ir pagal originalą heksametais lietuviškai atkūrė, parašė įvadą ir sudarė žodynelį Dr. Antanas Rukša. Išleido Lietuvių Enciklopedijos Leidykla Bostone (265 C Street, So. Boston, Mass. 02127). 295 psl. Kaina nepažymėta.

• **Akėčios Nr. 4 (5).** Šių metų pradžioje lietuviškosios spaudos rinkoje pasirodė praeitų metų ketvirtasis AKĖČIŲ numeris, kuriuo, kaip leidėjų buvo pažadėta, užbaigiami praeitiejį metai. Vadinas, leidinys išeina keturis kartus per metus, — trimėnesinis. Numeris 12 psl., gausiai iliustruotas, spausdintas ofsetu dviem spalvomis. Be kito ko randame įdomų pavaizdavimą mūsų spaudos pasisakymų dėl Lapkričio 13 žygio į Jungtines Tautas. Gaunamas pas spaudos platintojus ir šiuo adresu: AKĖČIOS, 84-20 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421.

Lietuvių Fondo pirm. dr. A. Razma kovo 19 d. lankėsi Rochesterijoje, kur jo garbei LF nariai suruošė vakariene. Istojo daug naujų narių, o esantieji dar papildė savo įnašus. Tarp papildžiusių įnašus buvo ir pulk. R. Liormanas, kuris kreipdamasis į dr. A. Razmą pareiškė: "Aš, kaip 1918 m. kūrėjas-savanas, labai aukštai vertinu savanoriškumo principą. Kūrėjai-savanoi savo krauju ir aukomis padėjo pamatus atsikūriantiesiems Lietuvos valstybės rūmams, gi dabar Lietuvių Fondo nariai savo pinigėmis aukomis deda pamatus lietuviybės rūmams. Šiems rūmams statyti esame su žmona savo laiku pasižadėję paaugoti Lietuvių Fondui 100 dol. Taigi šiandien sutaupe iš savo pensijos įnešame likusius 75 dol. su linkėjimais, kad LF savanorių armija kasmet sparčiau didėtų ir kad tas milijonis fondas mums dar gyviems esant būtų įkūnytas". Nuotraukoje dr. A. Razma kalba vakarienos metu. Prie stalo sėdi B. Krokys, dr. A. Klimas. Inž. J. Karklio nuotrauka

Jaunimo Metų komiteto Vokietijoje vadovybė. Stovi iš kairės: stud. V. Bartisevičius, pirm. kun. V. Damijonaitis ir Vasario 16 gimnazijos mokytojas Fr. Skerys. Visi trys atvažiuoja į Jaunimo Kongresą Chicagoje.

Spaudos mėnuo--Dirvos mėnuo

Naujiems skaitytojams Dirva tik \$10 metams!

Šiais metais PL Bendruomenė balandžio mėnesį paskelbė spaudos platinimo mėnesiu. Švėsdama savo 50-ties metų sukaktį, Dirva skelbia ypatingą nuolaidą savo naujesiems skaitytojams:

visi tie, kurie naujai užsiprenumeruos š. m. balandžio ar gegužės mėnesiais,

GAUS DIRVĄ METAMS TIK UŽ \$10

Nuo š. m. birželio 1 d. vėl bus taikoma normali kaina \$11 metams

Paskatinkite savo artimuosius pasinaudoti šia nuolaida.

Panaudokite Jums atsiųsto laiško atkarpą arba greta šio skelbimo esantį kuponą. Suradę Dirvai naują skaitytoją, jo prenumeratą čekiu arba pinigais siųskite

DIRVA 6907 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44103

NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

DIRVOS ADMINISTRACIJAI,
6907 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44103

Pasinaudodamas jūsų nuolaida, siunčiu \$10.00 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:

Vardas-pav.

Adresas

Jeigu užsakoma kitam, užsakytojo parašas ir adresas:

Vardas-pav.

Adresas